

PEDAGOGISKT UTVECKLINGSCENTRUM DALARNA:

Inbjudan till: Representanter i PUD-råd och föredragande.

Datum och tid: 2024-03-05 kl. 9.00 – 15.00.

Plats: C339, campus Falun

Deltagare

<u>Namn</u>	<u>Organisation</u>	<u>Namn</u>	<u>Organisation</u>
Appelgren, Ylva	Hofors	Meijer Holmqvist, Hanna	Sveriges Lärare
Burman, Elisabeth	Ludvika	Nord, Ingrid	Norberg
Elbe, Jörgen	HDa	Nordlund, Åsa	Hedemora
Embretsen, Eva-Lena	PUD	Nordmark, Karin	HDa
Forssell, Ulrika	Falun	Olofsson, Jerker	Avesta
Fredlin, Carin	Leksand	Olsson, Gunillahelen	PUD
Gabrielsson, Peter	PUD	Persson, Agneta	Ovanåker
Gradén, Mattias	PUD	Pettersson, Maria	Falufrigymnasium
Grundén, Helena	HDa	Ronsten, Maria	Smedjebacken
Gunnarsson, Ann-Sofie	Ludvika	Rosin, Maria	Ludvika
Götbergh, Martin	HDa	Rowa, Lena	Mora
Hannersjö, Anna	HDa	Samuelsson, Anna	Hofors
Hedström, Terje	HDa	Sarenbrant, Therese	Gävle
Håkansson, Jan	PUD	Spansk, Inga-Lena	Mora
Håll, Johannes	Fagersta	Steen, John	Hedemora
Jansdotter Samuelsson, Maria	HDa	Vestman, Karin	Avesta
Kratz, Lars	Malung-Sälen	Walter, Lars	Borlänge
Larsson, Johan	Sandviken	Walter, Sofia	HDa
Lundh, Johan	Karlstads universitet	Ädel, Johanna	Gagnef
Magnusson Weinholz, Mikael	PUD		
Malmgren, Anita	Karlstads universitet		

PROTOKOLL

2024-03-05

1 Mötets öppnande

Ulrika Forssell, Ordförande

2 Val av mötessekreterare

Ordförande

Förslag: Mikael Magnusson Weinholz

Beslut: Mikael Magnusson Weinholz

3 Dagordningen

Ordförande

Två övriga frågor har anmälts: Information om Dalatorget och kalendariet för PUD-möten för läsåret ht 2024 – vt 2025.

4 Välkomna och kort presentationsrunda

5 Arbetsintegrerade utbildningar vid Högskolan Dalarna

Helena Grundén, proprefekt utbildning, Karin Nordmark, samordnare, Sofia Walter, samordnare, Terje Hedström, programansvarig

A. Grundlära programmet.

- Ht 2024: Terje Hedström presenterar läget för antalet sökningar (så som de såg ut mån 4 mars) till AIL på grundlära programmet åk 4-6. (se bilaga 1), och visar fördelningen mellan kommunerna. Det är fler sökande studenter än förra gången. Frågan återkommer på kommande PUD-AU-möten.
- Ht 2025: Peter Gabrielsson informerar om att frågan om vi ska gå vidare med AIL för grundlära programmen f-3 eller 4-6 kommer att komma upp på PUD-AU tidig i höst.

B. Ämneslära programmet 7-9 pilot HT24

- Utbildningsplan
- Avtal/överenskommelse
- Marknadsföring/information

Helena Grundén redovisar att HDa haft högre behörighetskrav för ämnet Idrott och hälsa än flera andra lärosäten, vilket nu justerats. Förkunskapskravet har sänkts från naturkunskap 2 till naturkunskap 1. Detta gäller både för AIL och ordinarie program. När det ämnet Idrott och hälsa. Helena Grundén tydliggör att det kommer att behöva tas fram ett avtal som ska reglerar VFU i egen tjänst. Karin Nordmark och Sofia Walter informerar om att det tagits fram ett förslag till diskussionsunderlag som har lyfts internt som ett första steg.

HDA har haft Öppet hus om AIL. Både en digital träff med stort deltagande och även en fysisk träff, men med något färre deltagande. Lärarutbildningskansliet har också haft en egen träff med regionens kontaktpersoner för AIL med bra deltagande. Karin Nordmark påminner om att HDA kan vara behjälpliga vid eventuella kommunträffar om intresse finns.

Hittills är söksiffrorna till AIL ämneslärarprogrammet 7–9 låga. Studenter som inte uppfyller behörighetskraven har eventuellt möjlighet att antas med villkor.

Det kommer att göras en avstämning i mars med möjlighet att hålla anmälningen öppen, vilket gör att elever på gymnasiets åk 3 eventuellt kan bli aktuella. Söksiffrorna är ännu (4 mars) för låga för att HDA ska kunna starta utbildningarna.

Peter Gabrielsson frågar huvudmännen om de vet om det finns individer i deras organisationer som ännu inte sökt och uppmanar dem att inventera.

Helena Grundén redovisar att HDA ingår i nationellt nätverk för erfarenhetsutbyte kring arbetsintegrerad lärarutbildning. Vid en träff nyligen deltog en representant från utbildningsdepartementet som ställde frågor kring anställning kontra utbildningsplats. Även den särskilda utredaren Peter Honeth har besökt nätverket och berättat om den statliga utredningen om lärar- och förskollärarutbildningarna. Utredaren uttryckte en positiv grundinställning beträffande AIL.

I den efterföljande diskussionen framkom att huvudmännen uppfattar att utbildningen genererar kvalitet, och frågan lyftes om det kanske bör göras en utvärdering/uppföljning av om studenterna är kvar i tjänsten/hos huvudmannen/i regionen. Helena Grundén svarade att en extern utredning är inplanerad.

C. Arbetsgrupp AIL

Tillsättning av en arbetsgrupp bestående av deltagare från huvudman och lärosäte i syfte att skapa goda förutsättningar för studenterna.

I vår kommer HDA att skicka ut vidare information om tillsättandet av en AIL-arbetsgrupp. Huvudmännen ställer sig bakom detta.

6 **Tema: Att leda och organisera för lärarskicklighet, i samverkan**

Mattias Gradén, verksamhetsutvecklare, Peter Gabrielsson, PUD-chef

A. Forskningsperspektiv på lärarskicklighet och vägarna dit

Jan Håkansson, professor

Jan Håkansson presenterar "Forskningsperspektiv på lärarskicklighet och vägarna dit". (Se bilaga 2.)

B. Motiv, organisation och tjänstebeskrivning av ett kombinerat uppdrag: Mora gymnasium

Lena Rowa, skolchef Mora gymnasium, Martin Göthberg, lektor, kombinerad tjänst, Mora gymnasium och Högskolan Dalarna

Martin Göthberg och Lena Rowa presenterar "Motiv, organisation och tjänstebeskrivning av ett kombinerat uppdrag: Mora Gymnasium" (se bilaga 3)

C. En rektor och skolchefs erfarenheter och reflektioner utifrån medverkan i Lokal praktikutveckling: Avesta och Orsa

Christine Alexandersson, skolchef Orsa kommun, Hanna Torbrand, rektor Avesta kommun

Mattias Gradén spelar upp intervjuer han genomfört med Christine Alexandersson och Hanna Torbrand om deras erfarenheter från sin kommuns respektive skolas medverkan i Lokal praktikutveckling. Mattias Gradén delar sedan upp mötesdeltagarna i fem grupper som diskuterar och sammanfattar i gemensamma dokument med utgångspunkt från nedanstående tre frågor/teman. En förenklad sammanfattning presenteras här i punktform under respektive frågeställning.

- *"Erfarenhetsutbyte utifrån föredragen – vad står det på era lappar?"*
 - Skapa förutsättningar (huvudman, skolledning)
 - Undervisningsskicklighet (lärare)
 - Måluppfyllelse
 - Elevröster
- *"Ge exempel på aktiviteter, beslut, policys som resulterat i ökad lärarskicklighet i din organisation"*
 - Kontinuitet (i personalgrupper på alla nivåer)
 - AIL
 - VFU
 - Nodskolor
- *"I samverkan med HDa/skolan, vad skulle ni vilja utveckla för att öka lärarnas undervisningsskicklighet?"*
 - Projekt både på enskilda skolor och på huvudmannanivå
 - Skapa forum för olika kategorier
 - Hitta möjligheter till kombinationstjänster eller liknande
 - Hitta möjligheter inom ULF

7 **Förskolläraryrket**

Jörgen Elbe, vik rektor, Helena Grundén, proprefekt utbildning, Johan Lundh, kanslichef, KAU, Anita Malmgren, programledare, förskolläraryrket KAU Universitetskanslersämbetet (UKÄ) meddelade den 13 december 2023 att de beslutat att inte återinrätta Högskolans Dalarnas examenstillstånd för förskollärare. Rektor informerar om hur HDa förhåller sig till detta.

Jörgen Elbe redovisar historiken kring Högskolan Dalarnas ansökan om att återfå examensrätten för förskolläraryrket. Direkt efter avslaget i december tillsatte HDa en extern utredning som ska vara klar under mars.

Jörgen Elbe förtydligar också att det är Högskolans ambition att få examensrätten tillbaka.

I diskussionen som följde framkom bland annat att:

- Det som primärt bedömts brista i ansökan handlar om progressionen i utbildningen. Vidare har HDa varit tydliga i att förmedla sin förståelse av skillnaden mellan pedagogiskt arbete och det förskolepedagogiska området.
- Ansökan om examensrätt kan sökas två gånger per år. HDa hoppas på stöd av den externa utredningsgruppen i att förstå och initiera vidare åtgärder.
- Huvudmännen är beredda att vara behjälpliga om det behövs.

Dialog har inletts med andra lärosäten för att undersöka intresset om en eventuell representation av förskolläraryrket i regionen. Karlstads universitet (KAU) informerar om tänkbara framtida samarbeten.

Johan Lundh och Anita Malmgren presenterar hur organisationen på KAU lärutbildning är uppbyggd och hur man arbetar med sina utbildningar. (Se *bilaga 4.*) Man bedriver samarbeten med Lärcentra på 25 orter, varav ca 10 varje år. KAU har inte distansutbildning för förskollärare.

Varje lärcentra har studiegrupper som träffas fysiskt varje vecka. Därutöver finns föreläsningar med mera att se inspelat på distans. KAU bör kunna öppna Lärcentra i Dalarna till våren 2025.

KAU har även VAL, och informerar huvudmännen om att HDa:s VAL-samordnare Anna-Karin Fändrik, akf@du.se, och Filippa Bergqvist, fli@du.se, kan dem lotsa vidare till sina kollegor på KAU.

Johan Lundh och Anita Malmgren förklarar vidare att om det finns intresse för (2 möjliga) Lärcentra i Dalarna med start vt 2025 så måste KAU få in begäran före påsk. Skolchefsnätverket följer upp detta.

8 **Att leda kollegialt lärande HT24, 7,5 hp.**

Eva-Lena Embretsen

Vi har möjlighet att anpassa kursen till era behov. Kanske vill ni att alla förstelärare i kommunen/på skolan ska gå?

Eva-Lena Embretsen presenterar den fristående kursen *Att leda kollegiala lärprocesser i förskola och skola, 7,5 hp.* (Se *bilaga 5.*) Kursen är kostnadsfri och söks på www.antagning.se från och med 15 mars. Det kan även riggas på plats hos HM om det är tillräckligt många i grupp. Ansökan kommer att hållas öppen under våren.

Vid större grupper från en kommun/ett område har vi även möjlighet att anpassa kursen till gruppens behov. Kanske vill ni att alla förstelärare hos skolhuvudmannen/på skolan ska gå? Kanske vill ni att exempelvis alla lärare i fritidshem ska gå för att få lite extra skjuts på det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet? Kanske vill ni, för att göra det mera dynamiskt, gå ihop med en eller flera andra skolhuvudmän om en kurs där vi kommer till er?

Kontakta Eva-Lena Embretsen för mer information och eventuell dialog om huvudmannaförlagd utbildning: ele@du.se

10 **Fortbildning för rektorer (FFR) i förskolan:** Pedagogiskt ledarskap för pedagogisk utveckling i förskolan med fokus på förskolans utbildningsuppdrag HT24/VT25, 7,5 hp.

Peter Gabrielsson, PUD-chef, Anna Hannersjö, verksamhetsutvecklare

Anna Hannersjö presenterar den fristående *Fortbildning För Rektorer (FFR)*, 7,5 hp på avancerad nivå, där HDA till kursomgången ht 2024 - vt 2025 riktar sig till rektorer i förskola. (Se *bilaga 6.*) Huvudmannen anmäler på Skolverkets hemsida från och med 15 mars och anmälan kommer att hållas öppen under våren. Kursen är en vidareutbildning och för behörighet krävs en tjänst som förskolerektor och att man genomgått *Rektorsprogrammet*, 30 hp. Anna

Hannersjö påminner samtidigt om den digitala träffen om rektors pedagogiska ledarskap och samtal om fortbildningen 13 mars.

Kontakta Ulf Nytell för mer information: uny@du.se

11 **Nätverk för verksamhetschefer för förskolan**

Anna Hannersjö, verksamhetsutvecklare, Karin Vestman, resultatenhetschef Avesta
Frågan om ett nätverk för verksamhetschefer/skolchefer för förskolan har initierats av Karin Vestman, Avesta. PUD-AU ställde sig bakom förslaget.

Karin Vestman och Anna Hannersjö presenterar ett förslag för Nätverk för verksamhetschefer för förskolan (se bilaga 7), och beskriver hur nätverkandet kan fungera. Ett första möte planeras till förmiddagen 27 september på campus Falun. Kallelse skickas ut under april.

PUD-rådet ställer sig bakom förslaget om ett förskolechefs nätverk och kommer att prioritera detta.

12 **Aktuella utredningar, remisser, propositioner mm, inkl. Skolchefs nätverk SKR**

Ulrika Forssell, ordförande Lena Rowa, vice ordförande, Peter Gabrielsson, PUD-chef

Peter Gabrielsson redovisar övergripande vad som är på gång:

- Tidöavtalet ska verkställas
- Skolverket: Ny Generaldirektör och omorganisation
- Lärarutbildningsutredningen: behörighetskrav
- Professionsprogrammet (april 2024)
- Skolverket: regionalisering och kvalitetsdialoger. Nytt kontor Örebro vt 2024 (Värmland, Örebro, Dalarna)
- PISA-resultat: ännu mer fokus på läsa-skriv-räkna (utvärdering) läromedel, skolbibliotek
- Kompetensutvecklingsåtgärder läs- och skriv/matematik
- Dimensionering gymnasium

13 Övriga frågor

- Sofia Walter informerar om att Dalatorgets tema blir *Skola och lärarutbildning som en spjutspets mot en hoppfull framtid. (Se bilaga 8.)*
- Datum för PUD-AU och PUD-råd läsåret ht 2024 – vt 2025

Alla möten hålls på campus Falun, lokal meddelas i samband med utskick av dagordning.

Datumen skickas även ut som kalenderbokningar samt finns på PUD:s hemsida tillsammans med dagordningar och protokoll:

<https://www.du.se/sv/samverkan/samverka-med-forskare/pud/>

Ht 2024

- 3 september, 9-12, PUD-AU, tisdag
- 1 oktober, 9-15, PUD-råd, -därefter, 15-17, Skolchefsmöte, tisdag
- 12 november, 9-15, PUD-AU, tisdag
- 13 december, 9-15, PUD-AU, fredag

Vt 2025

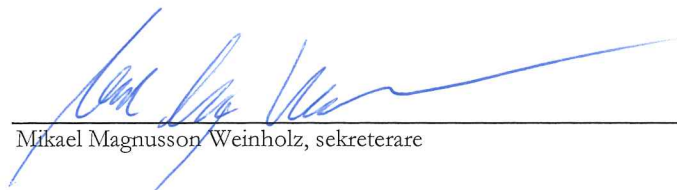
- 28 januari, 9-15, PUD-AU, tisdag
- 4 mars, 9-15, PUD-råd, -därefter, 15-17, Skolchefsmöte, tisdag
- 15 april, 9-12, PUD-AU, tisdag
- 5 juni, 9-12, PUD-AU, torsdag

14

Mötet avslutas

Peter Gabriellsson, justerare

Mikael Magnusson Weinholz, sekreterare

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 1

PUD-råd

5 mars -24

Terje Hedström

A. Grundlärarprogrammet

- HT 24
- HT 25

B. Ämneslärarprogrammet pilot HT24

- Utbildningsplan
- Avtal/överenskommelse
- Marknadsföring/information

C. Arbetsgrupp AIL

Tillsättning av en arbetsgrupp bestående av deltagare från huvudman och lärosäte i syfte att skapa goda förutsättningar för studenterna.

Antal sökande kommunvis till grundlära­r­pro­gram­met åk.4-6 AIL (4 mars)

Totalt antal sökande: 55 studenter (prio 1: 51 studenter)

Sökande inför HT 23: 52 studenter.

Falun	10
Borlänge	8
Mora	7
Ludvika	6
Malung-Sälen	4
Avesta	3
Säter	3
Gagnef	3
Sandviken	2
Hedemora	1
Rättvik	1
Fagersta	1
Ockelbo	1
Utanför regionen (Uppsala, Umeå, Åmål, Knivsta)	5

Antal sökande kommunvis till ämneslärarprogrammet åk.7-9 matematik/ idrott och hälsa, AIL (4 mars)

Totalt antal sökande: 17 studenter (Prio 1: 14 studenter, 6 bedömda och behöriga)

Falun	2	
Borlänge	2	
Malung-Sälen	2	
Hedemora	2	
Säter	1	
Rättvik	1	
Vansbro	1	
Ludvika	1	
Sandviken	1	
Utanför regionen (Uppsala, Umeå, Skärholmen, Malmö)		4

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 2

Forskningsperspektiv på lärarskicklighet och vägarna dit

PUD-råd 2024-03-05

Att utveckla förskolor, skolor, undervisning och lärarkompetens

Några forskningsbaserade svar på frågor om ...

... undervisningsskicklighet, lärarskicklighet, pedagogisk skicklighet

Vad är vad och vilka är vägarna dit?

Jan Håkansson

jaha@du.se

Att utveckla skolor, undervisning och lärarkompetens – var börjar man?

En tråd att dra i!?

VARFÖR – VARFÖR INTE?

- Alla har åsikter om lärare ... men vad vet vi egentligen?
- Lärare har betydelse för alla aspekter av måluppfyllelse och välbefinnande i förskola och skola ...
- Behov av syntes av ”varma och kalla kriterier” ...

- Det går inte ... alla tycker olika ...
- Det går inte ... blir bara kodifieringar i viss tid och kontext
- Det går inte ... lärarskicklighet existerar i en mångfald praktiker och kontexter, finns det verkligen gränsöverskridande förmågor?

Forskningsssyntes

Bygger vidare på tidigare forskningsöversikter –

- *Utmärkt undervisning* (2012;2020)
- *Utmärkt skolutveckling* (2016)
- *Utmärkt ledarskap i skolan* (2018)

Utmärkt lärare (2023) bygger på
9 Internationella Handbooks of research
83 vetenskapliga publikationer 2000-2023
160 bakgrundsreferenser

Med undervisningsskicklighet
i centrum – ett ramverk för lärares
och rektorers professionella
utveckling

*Slutbetänkande av Utredningen om en
bättre skola genom mer attraktiva
skolprofessioner*

Stockholm 2018

SOU 2018:17

En fråga i tiden....

Regeringens proposition 2022/23:54

Nationellt professionsprogram för rektorer,
lärare och förskollärare

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen. Stockholm den 26 januari 2023

Ulf Kristersson

Lotta Edholm
(Utbildningsdepartementet)

En värdeladdad fråga....

- ▶ Tidigare slutsatser:
- ▶ Arfwedsson 1994: lärarkunnande en black-box, icke forskningsbar
- ▶ Teachers Matter (OECD, 2005): Kvalitetsindikatorer behöver utvecklas, effektiviteten höjas.
- ▶ Englund m.fl. 2008: lärarkompetens, kulturellt och politiskt betingat – en diskursiv konstruktion
- ▶ Synteser som erkänner komplexitet och kontexter

Olika lärarideal: lärar- kontra elevcentrerad pedagogik

Olika lärarideal: lärar- kontra elevcentrerad pedagogik

Att överskrida polariseringar...

Lärares arbete – konst eller vetenskap?

”Undervisning är en konstart med en vetenskaplig grund. Den är kreativ i sitt utförande men vetenskaplig i de principer den grundar sig på” (Nathanel Gage, 1917-2008).

Faktaförmedling eller upptäckande?

Skickliga lärare använder en bred repertoar av båda delar (och allt däremellan), t.ex:

- direkt och explicit förklarande undervisning (i klassrummet eller digitalt)
- elever arbetar med och löser uppgifter (individuellt eller i grupper)
- diskussion (i klassrummet eller digitalt)
- elever utforskar lärostoff

Undervisningsskicklighet, lärarskicklighet och pedagogisk skicklighet – vad är vad?

Lärarkompetensens utsida

Pedagogisk
skicklighet

Lärarskicklighet

Lärarkompetensens insida

Undervisnings-
skicklighet

Sex grundläggande perspektiv på lärarskicklighet – ”utzoomat” och ”inzoomat”

Ett *sociologiskt* perspektiv – Vilka är konstanta respektive föränderliga lärarförmågor under olika kulturella och politiska förhållanden?

Ett *system- och effektivitetsforskningsperspektiv* – Vilka av lärarens beteenden och handlingar har visat sig effektiva för elevers måluppfyllelse?

Ett *socialpsykologisk* perspektiv – Hur ser det sociala samspelet mellan lärare och elever ut?

Ett *psykologiskt/kognitionsvetenskapligt* perspektiv - Hur påverkar lärarens ’mindset’ undervisningen? Vad har neurovetenskapen om elevers lärande kunnat visa?

Ett *fenomenologiskt* perspektiv - Hur läser lärare intuitivt av signaler i lärmiljön och agerar på dem?

Ett *pedagogiskt/didaktiskt* perspektiv – Vilket kunnande utmärker en didaktiskt skicklig lärare?

Lärarskicklighet – en syntes

- MÅL OCH RIKTNING
- INNEHÅLL OCH UNDERVISNING
- KOMMUNIKATION OCH RELATIONER
- UPPFÖLJNING OCH UTVECKLING

(s. 114-116)

Lärarskicklighet - en definition

UTÖVER GEDIGNA ÄMNESKUNSKAPER:

- En lednings- och organiseringsdimension
- En relationell dimension
- Didaktiskt kunnande
- En utvecklingsdimension

(s. 117-118)

Lärarskicklighet ur elevernas perspektiv

”... eleverna sitter i klassrummet, de vet huruvida läraren ser lärandet genom deras ögon och de är medvetna om kvaliteten i relationen med sin lärare” (Hattie, 2009, s. 116).

Vilken är elevernas bild av lärarskickligheten?

Vad gör excellenta lärare för att uppnå lärande och studieresultat såväl som välbefinnande hos eleverna?

- ▶ De skapar en trygg lärandemiljö
- ▶ De respekterar eleverna på ett sätt som gör att eleverna respekterar dem
- ▶ De har ett passionerat förhållningssätt till undervisning och elevers lärande
- ▶ De uttalar att lärande är ett delat ansvar
- ▶ De ser och anpassar till individer
- ▶ De bygger upp lektioner som skapar motivation
- ▶ De kommunicerar att lärande är möjligt för alla
- ▶ De betonar användbar kunskap snarare än formella krav

(Hirsch & Segolsson, 2020)

EN VIKTIG NYCKEL: KOMBINATIONEN AV AFFEKTIVA OCH KOGNITIVA SIDOR AV LÄRARSKICKLIGHETEN

HUR – vägarna: Att utbilda skickliga lärare

- ▶ Vem blir lärare?
- ▶ Från nybörjarlärare till professionell – ledarrollen, yrkesspråket, yrkeskompetensen (handlingsorientering och reflektion; läroplans- och ämneskompetens; värderingsförmåga).
- ▶ Tre kategorier av lärarutbildningsmodeller:
 - den effektiva
 - den reflekterande
 - den politiska
- ▶ Progression i lärares lärande under lärarutbildningen – mot hög didaktisk medvetenhet och kompetens (Figur 2, s. 183).

Professionsutveckling för lärare – vad och hur?

- ▶ Professionalism inifrån eller uppifrån?
- ▶ Kompetensutveckling, professionsprogram och standarder – vad gör dessa med lärarna?
- ▶ Att utveckla lärarskicklighet på sin skola – repertoar och register
- ▶ Lärarskicklighet i ett livsperspektiv

Att handleda och coacha till lärarskicklighet – exempel på kapacitetsbyggande strategier

- ▶ Vad skiljer handledning och coachning?
- ▶ Flera kontextuella och potentiella spänningsfält
- ▶ Handledning och coachning med sikte på ”samarbetande professionalism”, förbättrad undervisning och elevresultat – vad vet vi?
- ▶ När coachning ingår i en helhet av systematiskt kvalitetsarbete och skolförbättring ”... är den mer värdefull än i stort sett alla typer av skolbaserade interventioner som undersökts i forskning ” (H&S, s. 258; jfr Kraft m.fl., 2018; Fryer, 2017)

Att utveckla förskolor, skolor, undervisning och lärarkompetens genom det systematiska kvalitetsarbetet - syftet har betydelse

Summativt

Formativt

Mäta resultat av
lärares arbete och
insatser

Bidra till lärares
professionsutveckling,
förbättra undervisningen
och i förlängningen barns
och elevers lärande och
studieresultat.

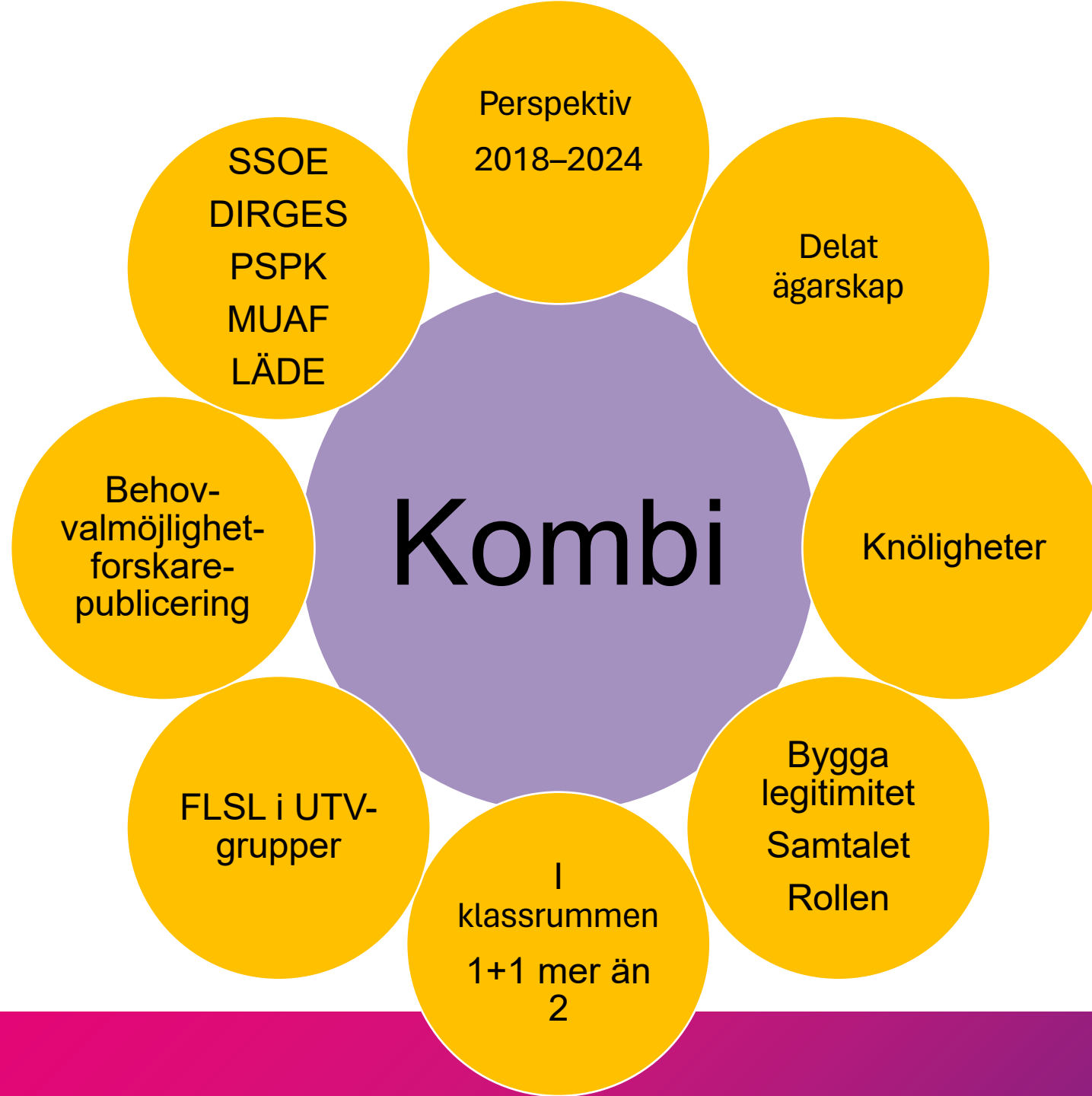
HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 3

Motiv, organisation och tjänstebeskrivning av ett kombinerat uppdrag: Mora Gymnasium

Lena Rowa, Skolchef med ansvar för gymnasiet och vuxenutbildningen i Mora, Orsa och Älvdalen

Martin Göthberg, Lektor i kombinerat uppdrag, verksam inom undervisning och utvecklingsarbete vid Mora Gymnasium och inom lärarutbildning och forskning vid Högskolan Dalarna

Genomförda och pågående FoU-projekt

SSOE: Svensklärares samtal om elevtexter

DIRGES: Dialogisk respons på gymnasieelevers skrivande

PSPK: Professionellt seende av praktiskt kunnande

MUAF: Musklärares aktionsforskning

LÄDE: Lära demokrati

FLSL: Förstelärare som samtalsledare

Således ...

Förändrat didaktiskt samtal – både i lärararbetslagen
och i rektorskorridoren

Yrkesstolthet hos lärare

Bidrag till utbildningsvetenskapen

Kulturbygge som tar tid

Kontinuerliga ansträngningar för legitimitet

Dialog

Lokal praktikutveckling på vetenskaplig grund

En rektor och skolchefs erfarenheter och reflektioner utifrån medverkan i Lokal praktikutveckling: Avesta och Orsa Christine Alexandersson, skolchef Orsa kommun, Hanna Torbrand, rektor Avesta kommun

Inspelad intervju den 13:e feb. cirka 10 minuter.

1. Erfarenhetsutbyte utifrån föredrag – vad står det på era lappar?
2. Ge exempel på aktiviteter, beslut, policies som resulterat i ökad lärarskicklighet i din org?
3. I samverkan med HDa/skolan, vad skulle ni vilja utveckla för att öka lärarnas undervisningsskicklighet?

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 4

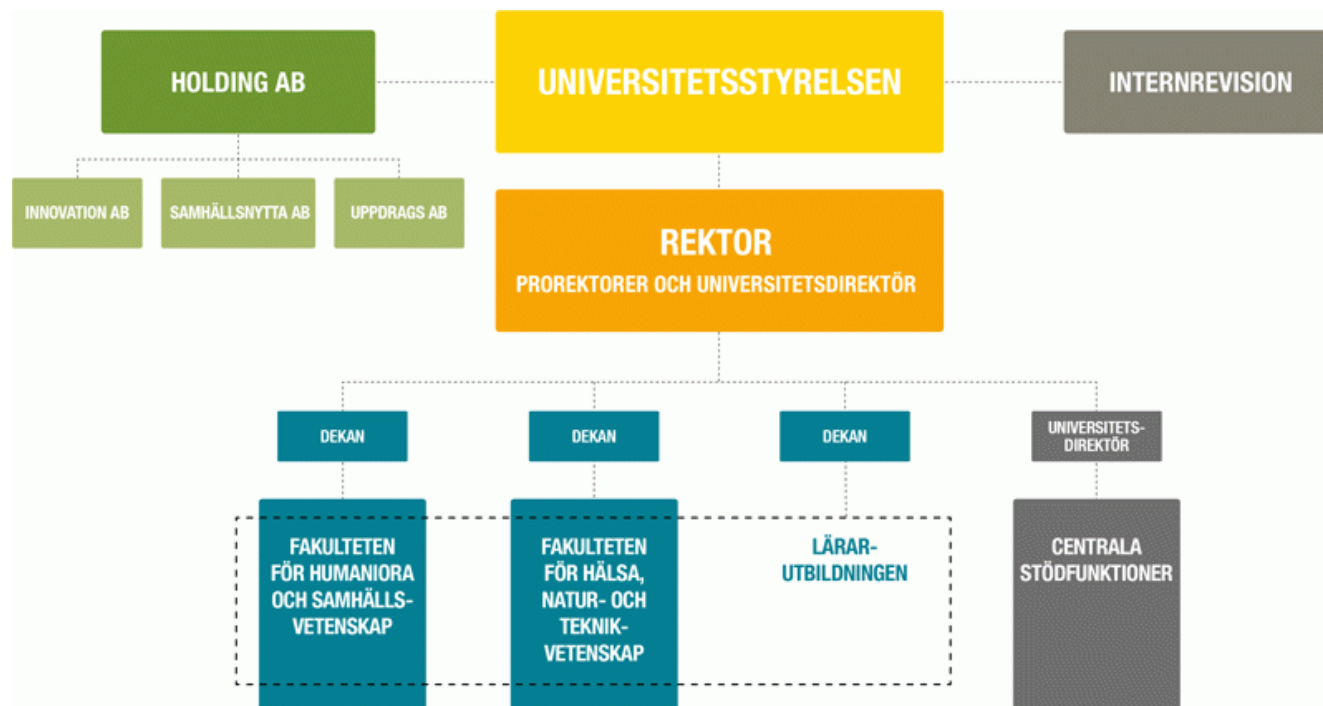
Lärarutbildningen vid Karlstads universitet

PUD-rådsmöte 5 mars 2024

Agenda

- Kort introduktion
- Vart finns vi
- Universitetets organisation
- Lärarutbildningen vid KAU
- Utmaningar

FAKULTETEN FÖR HUMANIORA OCH SAMHÄLLS- VETENSKAP

FAKULTETEN FÖR HÄLSA, NATUR- OCH TEKNIKVETENSKAP

LÄRARUTBILDNINGEN

Våra reguljära lärarprogram

- **Förskollärare**
 - Campus, Campus lärcentra, Arbetsintegrerat
- **Grundlärare**
 - Fk-3, Campus, Campus lärcentra
 - 4-6, Campus, Distans med närträffar från ht -24
 - Fritidshem
- **Ämneslärare**
 - Gymnasiet, Campus, Distans med närträffar
 - 7-9, Campus
- **Yrkeslärare**
- **KPU (Kompletterande pedagogisk utbildning)**
 - KPU 90, Distans med närträffar
 - KPU 60, Distans med närträffar
 - KPU för forskarutbildade, Distans med närträffar

Våra samarbeten med lärcentra

Andra möjliga vägar till examen

- Val
 - Personer som jobbar i förskolan och har mindre än 60 hp kvar till examen
 - Personer som vid tiden för ansökan har lång erfarenhet från förskolan (8,5 år) – en förkortad utbildning med stora möjlighet att förkorta utbildningen genom validering
- Arbetsintegrerad utbildning
- Uppdragsutbildningar
 - Arbetsgivare som köper en kompetensutbildningsinsats från universitetet
 - Går att använda omställningsmedel

Hur ansöker man om lärcentrautbildning

- Intresseanmälan från lärarutbildningens kansli i juni respektive år
- Ansökan sker i ett formulär som bifogas intresseanmälan
<https://forms.gle/MSfx7u72v3Xk8id86>
- 8-10 lärcentra / utbildning erbjuds möjlighet
- Kriterier: NITUS, VFU avtal
- Beslut fattas av dekan med ett läsårs framförhållning

Utdrag ur Dekanusbeslut 2023-09-25

“Dekanus beslutar att Förskollärarutbildningen VT 2025 ska genomföras vid nedanstående lärcentra/orter: Arvika, Säffle, Karlskoga, Strömstad, Stenungssund, Falköping, Mariestad, Katrineholm och Norrtälje.”

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 5

Att leda kollegiala lärprocesser i förskola och skola

7,5 hp, fristående kurs =
kostnadsfri läsåret 24-25

Varför?

- ❖ professionsprogram
- ❖ nationellt kvalitetssystem
- ❖ nya läroplaner
- ❖ ökad måluppfyllelse och kvalitet

Vad?

Distribuerat ledarskap

```
graph TD; A[Distribuerat ledarskap] --> B[Lokala, kollegiala utvecklingsprocesser]; B --> C[Målgrupp: lärare och rektorer som leder kollegialt lärande];
```

Lokala, kollegiala utvecklingsprocesser

Målgrupp: lärare och rektorer som leder kollegialt lärande

Hur?

Nu, läsåret 24/25, fristående kurs

stöd i att leda det systematiska arbetet
med att utveckla kvalitet i förskola och
skola

seminarier, litteratur och arbete med utveckling på
den egna arbetsplatsen

inom vår region kan vi skräddarsy med
träffar hos er.

också möjligheter att gå digitalt med deltagare från
andra delar av landet

**Kvalitetsutvecklingsarbete
kan vara hur intressant som
helst!**

**Särskilt om man utgår från
att kvalitet skapas i mötet
mellan pedagoger och barn
och i klassrummet mellan
lärare och elev.**

Mitt varför!

Frågor? ele@du.se

Kursplan

Att leda kollegiala lärprocesser i förskola och skola 7,5 högskolepoäng, Grundnivå

Leading Collegial Learning Processes in Preschool and School 7.5 Credits, First Cycle

Mål

Kursens övergripande mål är att den studerande ska utveckla grundläggande kunskaper, färdigheter och förhållningssätt i det kollegiala lärandet som en del av verksamhetens systematiska kvalitetsutvecklingsarbete. Deltagarna ska vidare utveckla kunskaper, färdigheter och förhållningssätt i att leda kollegiala lärprocesser.

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

- visa god kunskap om förskolans och skolans uppdrag,
- visa grundläggande kunskaper om förutsättningar och villkor för ett kollegialt lärande,
- leda, planera och genomföra mindre utvecklingsprojekt i syfte att utveckla kollegialt lärande i den egna verksamheten,
- reflektera över den egna ledarrollen i relation till värdegrundsfrågor i förskola/skola.

Innehåll

Kursen behandlar för området relevanta forskningsresultat för att öka kunskaperna om den betydelse kollegialt lärande kan ha för utveckling av förskolans och skolans verksamhet samt hur kommunikation/dialog kan användas som verktyg för kollegialt lärande.

Mellan seminarierna genomför deltagaren uppgifter i den egna verksamheten vilka sedan redovisas och bearbetas under seminarierna.

Examinationsformer

- Inlämningsuppgift
- Seminarium

Betyg

Som betygsskala på hel kurs används U–G.

Betyg rapporteras enligt följande:

- Att leda det kollegiala lärandet i förskola och skola - 7,5 hp | U–G

Behörighet

Grundläggande behörighet

Övrigt

Deltagande i kursen förutsätter tillgång till pedagogisk praktik för genomförande av uppgifter och examination.

Kursen kan inte ingå i en examen tillsammans med andra kurser med motsvarande innehåll.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om riktat pedagogiskt stöd från Högskolan Dalarna på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator avgör utifrån kursplanens mål om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Ämnestillhörighet:

Pedagogik

Kursen kan ingå i följande huvudområde(n):

1. Ej huvudområde

Fördjupningsbeteckning:

1. GXX

Fastställd:

Fastställd 2024-02-13

Kursplanen gäller fr.o.m. 2024-02-15

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 6

Information om

Fortbildning för rektorer i förskolan

Rektors pedagogiska ledarskap med fokus på
förskolans utbildningsuppdrag

Bakgrund

Rektor i förskolan har en nyckelfunktion som ledare för förskolans utveckling.

Att rektor utvecklar sitt ledarskap inom följande områden har för oss visat sig framgångsrikt:

- Tydliggöra roller och fördela ansvar
- Fokusera och avgränsa utvecklingsområden (mål)
- Stödja och utmana medarbetarnas arbete med de didaktiska flödena
- Struktur och organisering för delaktighet och gemensamt lärande
- Systematik och långsiktighet

Tillsammans med Skolverket erbjuder vi kursen *Rektors pedagogiska ledarskap med fokus på förskolans utbildningsuppdrag.*

Vad innebär kursen för deltagaren

Fokus kommer att ligga på diskussion och reflektion där vardag kopplas till forskning och beprövad erfarenhet.

- Vad vet jag om min organisation och vad behöver jag veta mer?
- Vilka strukturer har jag för att arbeta med uppföljning och analys?
- Vilken kultur finns på förskolan för att arbeta med utveckling och lärande? När arbetet barnen?
- Hur organiserar jag utifrån de förutsättningar jag har?
- Hur leder jag den pedagogiska verksamheten?

Innehåll- samtal kring 13 mars

Struktur för uppföljning och analys
Kultur för utveckling och lärande

- Pedagogisk dokumentation
- Uppföljning av undervisning
 - vad är resultat
 - hur ser vi effekter av undervisningen
 - hur analyseras resultat
- Kvalitets- och utvecklingsarbete

Styrdokument, forskning och beprövad erfarenhet

- Distribuerat ledarskap som stöd för barns lärande.
 - Rektor
 - Förskollärare
 - Barnskötare
- Förbättringskapacitet som stöd för att stärka det kollegiala lärandet

Styrdokument, forskning och beprövad erfarenhet

Förutsättningar och ramar för deltagande

Behörighet som krävs för att läsa kursen är

Rektorsprogrammet 30 hp, avancerad nivå.

Därefter ett års dokumenterad arbetslivserfarenhet som rektor/biträdande rektor på halvtid samt pågående anställning som rektor eller biträdande rektor.

Kurstillfällen: Fortbildningen genomförs under tre tvådagarsinternat samt fyra trettimmars digitala träffar.

Kostnad: Skolverket bekostar utbildningen och huvudmännen bekostar internaten.

Examinationsform: För att erhålla 7,5 hp kommer en skriftlig inlämningsuppgift att skrivas och lämnas in.

För mer information

Informationsträff

13 mars klockan 14- ca15:30

Länk <https://du-se.zoom.us/j/61578099872>

Hemsidan

[Pedagogiskt utvecklingscentrum Dalarna - PUD - Högskolan Dalarna \(du.se\)](https://www.du.se/pedagogiskt-utvecklingscentrum-dalarna-pud)

Frågor, funderingar eller behov av träff? Hör av er!

Anna Hannersjö anhn@du.se

Stefan Weinholtz Magnusson wst@du.se

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 7

Information om

Nätverk för verksamhetschefer/chefer för rektorer i förskolan

Anna Hannersjö, anhn@du.se

Karin Vestman, karin.vestman@avesta.se

Syfte med nätverket

- Skapa arena för dialog och erfarenhetsutbyte
- Sprida information från/mellan andra nätverk
- Möjliggöra samverkan kring t.ex. föreläsningar, utbildningar
- Främja samverkan, mellan kommuner och med högskolan

Bild från Pixabay

- Aktivt deltagande
 - Innehåll diskuteras gemensamt, agenda beslutas
 - Kom förberedd utifrån inbjudan

Tankar om innehåll

- Information från andra nätverk (t.ex. SKRs Skolchefs nätverk förskola) och aktuellt från skolverk och högskola
- Från HDa: exempelvis pågående forskning kring förskolan, erfarenheter från SBF (samverkan för bästa förskola), FFR
- Digitalisering i förskolan
- Främja barns psykiska hälsa
- Främja barns närvaro i förskolan
- Fortbildnings- eller kompetensutvecklingsbehov
- Synliggöra barns lärande i kvalitets- och utvecklingsarbete

Möten- tid, plats och frekvens

Vi tänker 2-3 träffar per år. Digitala träffar kan diskuteras.

Första mötet – fokus samskapande kring innehåll

Datum: 27 september

Tid: kl 9-12

De som önskar äter gemensam lunch kl 12 på Vildgåsen,
bekostas av deltagaren själv

Plats: Högskolan Dalarna

Inbjudan kommer att skickas ut under april.

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 8

Inbjudan

Redan nu vill vi flagga för
Dalatorget 6 september 2024
kl. 8.00-15.30

Dalatorget är en mötesplats för bland annat skolor, studenter, lärarutbildare och forskare vid Högskolan Dalarna. Här presenterar studenter sina examensarbeten eller skolutvecklingsarbeten, skolor och forskare ställer ut sina projekt, rundabordsamtal och föreläsningar kring aktuella skolutvecklingsfrågor erbjuds.

Temat för Dalatorget 2024:

Skola och lärarutbildning som en spjutspets mot en hoppfull framtid

Detta gemensamma evenemang har nu blivit en årlig arena för skolor och lärarutbildning att samverka och inspirera varandra. Aktuella gemensamma frågor, som till exempel arbetsintegrerad lärarutbildning, diskuteras.

Fundera redan nu vilka som är lämpliga att delta från er kommun på denna inspirerande och kunskapande mötesplats!

Inom kort kommer en inbjudan med möjlighet att anmäla posterpresentationer eller värdskap för ett rundabordsamtal.

Dag: 6 september 2024

Tid: Kl. 8.00-15.30

Plats: Biblioteket

Högskolan Dalarna

Falun

Varmt välkomna!